

Sygn. akt II S 69/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Cywilny – Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Łoboz (spr.)

Sędziowie: SO Weronika Oklejak

SO Grzegorz Buła

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym sprawy na skutek skargi A. W.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie sygn. akt XII C 1159/15/P

postanawia:

- 1. stwierdzić przewlekłość postępowania;**
- 2. zasądzić na rzecz skarżącego A. W. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie kwotę 2000 zł (dwa tysiące złotych);**
- 3. oddalić dalej idącą skargę,**
- 4. zarządzić zwrot na rzecz skarżącego od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie kwoty 100 zł (sto złotych) tytułem uiszczonej opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

Skarżący A. W. wniósł skargę na przewlekłość postępowania w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie sygn. akt XII C 1159/15/P. Skarżący domagał się stwierdzenia, że nastąpiła przewlekłość postępowania, przyznania od Skarbu Państwa na rzecz skarżącego kwoty 10 000 zł. W uzasadnieniu skargi wskazano na przewlekły przebieg postępowania w objętej skargą sprawie oraz podkreślano, że postępowanie toczy się przewlekłe, gdyż od momentu wniesienia pozwu do momentu jej nieprawomocnego zakończenia upłynęły 2 lata i 2 miesiące. Podkreślano że przewlekłe podejmowanie przez Sąd czynności w celu załatwienia sprawy jest krzywdzące dla skarżącego i naraziło go na straty związane z niemożnością korzystania z zakupionego telefonu – musiał zakupić nowe urządzenia za kwotę 3099 zł. Poniósł też straty w postaci poniesionych kosztów sądowych, utratę czasu na rozprawy i przygotowanie dokumentów na żądanie sądu.

Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie wniósł o oddalenie skargi i wskazał, że w obszernej części zarzuty stanowią polemikę z orzeczeniem Sądu Rejonowego, zaś podejmowane terminy kolejnych czynności wynikały z obszerności referatu sędziego prowadzącego postępowanie. Nadto na długość czasu trwania postępowania miało wpływ wykonanie odezwy przez Sąd Rejonowy w Bolesławcu.

Na podstawie akt Sąd Okręgowy ustalił następującą sekwencję czynności procesowych w sprawie:

Pozew w sprawie został wniesiony w dniu 18.10.2013r. W dniu 25.10.2013r. akta zostały doręczone referendarzowi sądowemu. W dniu 16 grudnia 2013r. referendarz wezwał powoda o uzupełnienie braków formalnych pozwu, które zostały uzupełnione w dniu 16.01.2014r. W dniu 9 kwietnia 2014r. referendarz stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. W dniu 14 kwietnia 2014r. akta otrzymał sędzia referent Wioletta Beim. Akta zostały przesłane w dniu 23 września 2014r. ponownie do Sądu Rejonowego z Sądu Okręgowego po rozpoznaniu skargi na przewlekłość postępowania, która dotyczyła okresu do jej rozpoznania w dniu 12 września 2014r. i została uwzględniona. W dniu 30 września 2014r. nakazano przedłożenie akt sędziemu referentowi polecając podjęcie czynności w terminie 3-ch dni. W dniu 2 października 2014r. referent wyznaczył termin rozprawy na dzień 15 grudnia 2014r., wzywając jednocześnie pozwanego o złożenie odpowiedzi na pozew w terminie 14 dni. W dniu 30 października 2014r. wpłynęła odpowiedź na pozew, zawierająca wnioski dowodowe w postaci korespondencji mailowej. W dniu 25.11.2014r. wezwano pozwanego do usunięcia braków odpowiedzi na pozew. W dniu 15 grudnia 2014r. na rozprawie sąd dopuścił dowody z dokumentów oraz z zeznań powoda i pozwanego w charakterze strony, postanowił o przesłuchaniu pozwanego przed Sądem Rejonowym w Bolesławcu, zaś w celu przesłuchania powoda rozprawę odroczył na dzień 12.03.2015r. W dniu 17 lutego 2015r. w ramach nadzoru administracyjnego polecono sędziemu referentowi nadanie sprawie biegu, zwracając uwagę, że sprawa została objęta nadzorem prezesa sądu. W dniu 18 lutego 2015r. sędzia referent wystosował krótką odezwę do Sądu Rejonowego w Bolesławcu, co wykonano w dniu 9 marca 2015r. Na rozprawie w dniu 12 marca 2015r. przesłuchano powoda i odroczone rozprawę na dzień 20 maja 2015r. celem dołączenia odezwy z SR w Bolesławcu. W dniu 20 maja 2015r. odroczone rozprawę celem dołączenia odezwy z SR w Bolesławcu, na dzień 23.09.2015r. W dniu 8.07.2015r. wpłynęła informacja, że termin przesłuchania przed Sądem Rejonowym w Bolesławcu wyznaczono na dzień 6.07.2015r., a następnie na dzień 28.10.2015r. W dniu 3 września 2015r. powód złożył wniosek o odroczenie terminu rozprawy i wyznaczenie nowego ze względu na to, że będzie przebywał w sanatorium w okresie od 1 do 22 września 2015r. W dniu 23 września 2015r. odroczone termin rozprawy na dzień 2 grudnia 2015r. W dniu 12 listopada 2015r. wpłynęła odezwa z SR w Bolesławcu po wykonaniu. W dniu 2 grudnia 2015r. na rozprawie odroczone ogłoszenie wyroku na dzień 11 grudnia 2015r, kiedy to w istocie wydano wyrok. W dniu 22 grudnia 2015r. doręczono sędziemu referentowi akta celem uzasadnienia, które zostało sporządzone w dniu 9 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z brzmieniem art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 04.179.1843.) można wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu nastąpiło naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeśli postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż jest to konieczne do wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość podjętych przez Sąd czynności w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty sprawy lub czynności podjętych przez Sąd lub komornika sądowego w celu

przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, uwzględnia się charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Zgodnie z powyższą dyspozycją Sąd Okręgowy zbadał przebieg postępowania w sprawie XII C 1159/15/P. W efekcie tego badania stwierdzić trzeba, że postępowanie prowadzone było przewlekłe. Nie można odmówić racji Prezesowi Sądu, gdy twierdzi w odpowiedzi na skargę, że na całkowitą długość trwania postępowania miało wpływ wykonanie odezwy przez Sąd Rejonowy w Bolesławcu. Ze względu na fakt, że Sąd Okręgowy w Krakowie nie jest sądem przełożonym nad Sądem Rejonowym w Bolesławcu, nie może odnieść się do postępowania przez tamtym sądem (art. 4 ust. 1 cyt. ustawy). "Sąd przełożony nad sądem, przed którym sprawa się toczy" rozumieć należy jednakże jako sąd, z którego postępowaniem związane są zarzuty skargi (por. P.Górecki w: Komentarz do art. 4 ustawy z dnia 17 czerwca

2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 04.179.1843.). Skoro zaś zarzuty skargi łączą się z Sądem Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie, to sprawa winna być badana w zakresie postępowania prowadzonego przez ten sąd.

Tutaj nie sposób nie dostrzec w sprawie dwóch okoliczności. Pierwsza z nich to fakt, że sprawa pozostawała bez biegu przez pierwsze 7 miesięcy, za który to okres stwierdzono przewlekłość postępowania postanowieniem z dnia 12 września 2014r. Oczywiście w postępowaniu niniejszym Sąd Okręgowy nie będzie się odnosił ponownie do tego okresu czasu, który został objęty wcześniejszą skargą. Jednak nie sposób nie zauważyć, że po zwrocie akt z Sądu Okręgowego, co nastąpiło w dniu 23 września 2015r., w dniu 2.10.2014r. referent wyznaczył termin rozprawy dopiero na dzień 15 grudnia 2014r., czyli za 2 i pół miesiąca. Zważywszy, że w sprawie zaistniała stwierdzona przewlekłość, należało wyznaczyć termin jak najszybszy. Nadto, skoro na rozprawie w dniu 15 grudnia 2014r. postanowiono o przesłuchaniu pozwanego w drodze pomocy prawnej, należało natychmiast sporządzić odezwę i przesłać do sądu udzielającego pomocy prawnej. Tymczasem odezwę sporządzono dopiero w dniu 18 lutego 2015r, a zatem po dwóch miesiącach, a wykonano ją po kolejnych 3-ch tygodniach. Tym samym spowodowało to trzymiesięczne opóźnienie w realizacji odezwy. W efekcie przez pół roku od października 2014r. do marca 2015r. odbyła się jedna rozprawa, na której dopuszczono tylko dowód z dokumentu. Nie jest jasnym, dlaczego w celu przesłuchania powoda, który stawiał się na rozprawę, odroczone ją na dzień 12 marca 2015r., skoro pozwanego przesłuchiowano i tak w drodze pomocy prawnej. Gdyby obydwie czynności wykonano od razu, to nawet uwzględniając 7 miesięczny czas wykonania odezwy licząc od końca grudnia 2014, postępowanie mogłoby się zakończyć w sierpniu / wrześniu 2015r., a nie 3 miesiące później. Poza tym sporządzenie w sprawie uzasadnienia nastąpiło z przekroczeniem o miesiąc 14 dniowego terminu, a brak w sprawie informacji o fakcie przedłużenia terminu do sporządzenia uzasadnienia. W efekcie można stwierdzić w sumie 4 miesięczną przewlekłość postępowania w sprawie. Nie można bowiem czynić sądowi tutejszemu zarzutu z powodu czasu wykonania odezwy przez Sąd Rejonowy w Bolesławcu, jak również nie można stawiać zarzutu braku czynności na rozprawie w dniu 23 września 2015r, skoro powód wnosił o jej odroczenie. Wyznaczenie zaś dłuższego terminu ostatniej rozprawy (w dłuższej odległości czasowej) było związane z oczekiwaniem na przesłanie odezwy z B..

Trzeba też podkreślić, że Sąd Okręgowy w ramach skargi na przewlekłość postępowania nie może badać zasadności czynności Sądu Rejonowego, w postaci na przykład zasadności skierowania odezwy do SR w Bolesławcu. Podobnie Sąd Okręgowy nie będzie odnosić się do treści orzeczenia zapadłego w sprawie. Należy to bowiem do kontroli w ramach instancji.

Jak to już wskazano, w sprawie wystąpiła przewlekłość postępowania, która uzasadnia zasądzenie odszkodowania w trybie ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z dnia 16 sierpnia 2004 r. Nr 179, poz. 1843). Skarżący domagał się przyznania od Skarbu Państwa kwoty 10 000 zł tytułem odszkodowania. Sąd Okręgowy jednakże ustalił, że odszkodowanie będzie należne w kwocie 2000 zł za wskazany okres spoczywania sprawy bez należytego biegu. Nie podał bowiem skarżący konkretnie, jakie szkody, oprócz zakupu nowego telefonu, poniósł poprzez czas trwania postępowania, w szczególności, poprzez konieczność działania związanego z przedłużającą się sprawą. Z tych względów skargę co do przyznanej sumy uwzględniono tylko w części.

Wobec częściowego uwzględnienia skargi uzasadnione jest również zarządzenie w przedmiocie zwrotu opłaty od skargi, w oparciu o art. 17 ust. 3 ustawy.